

Hildegarda iz Bingna: *Scivias*

Prevod Doroteja Novak

V zgodovini srečamo zgolj peščico žensk, ki bi tako močno zaznamovale svoj čas in okolje, v katerem so delovale, kot ju je sv. Hildegarda iz Bingna. Renska sibila, kot so jo poimenovali njeni kasnejši občudovalci, je s svojo bogato literarno zapuščino pomembno vplivala na razvoj teologije in mistike 12. stoletja. Tega so se zavedali že njeni sodobniki, ki so ji priznavali avtoriteto tako v cerkveni kot posvetni sferi. Vseeno pa se je kot ženska, ki je posegala na področja, tradicionalno rezervirana za moške, morala soočiti s številnimi preprekami in ovirami. Njeni vsestranski dosežki se lahko po obsegu in kvaliteti primerjajo z dosežki bolj znanih filozofov in učenjakov, ki so jim bile zgodovinske okoliščine morda bolj naklonjene. Njen holistični pristop, ki je viden v vseh njenih delih, z obilico inovativnosti povezuje teologijo, glasbo, medicino, naravoslovje in celo jezikoslovje, v katerih lahko zaznamo vplive antičnih in sodobnih virov, velikokrat pa so njena opažanja plod skrbnega opazovanja okolice, ki je med drugim močno vplivala na razvoj njene misli. Videnja, ki naj bi jih že od zgodnjega otroštva prejemale od Boga, so tako dobila končno podobo v pisni obliki prav v samostanskem okolju, najprej v Disibodenbergu in nato v Rupertsbergu, kjer so najprej nastala njena teološka dela, nato pa so jim sledila še ostala.

Najpomembnejši vir pri raziskovanju Hildegardinega življenja je življenjepis, ki ga je začel pisati njen tajnik Gottfried, dokončal pa ga je Theodoric iz Echternacha. Vendar iz tega besedila žal ni mogoče izluščiti veliko biografskih podatkov, še posebej ne iz otroštva in zgodnje mladosti, saj je biografje očitno bolj zanimalo njeno duhovno življenje.¹ Nepogrešljiv vir biografskih podatkov je tudi Hildegardina obsežna korespondenca, ki je v nasprotju z življenjepisom bolj osebna. Ohranil se je tudi nedokončan

1 Sabina Flanagan, *Hildegard of Bingen, 1098–1179: a Visionary Life* (London: Routledge, Taylor & Francis, 2003), 1.

življenjepisa, ki ga je spisal valonski menih Guibert iz Gembloux.² Nekaj podatkov lahko pridobimo iz samostanskih kronik ter iz *Acta Inquisitionis*, ki so jih sestavili med letoma 1233 in 1237 za potrebe postopka beatifikacije in so za raziskovalce zanimiva predvsem zato, ker je v njih mogoče slediti naraščanju Hildegardine priljubljenosti.

Hildegarda je bila rojena leta 1098 v Bermesheimu v Alzeyu (v današnjem Porenju); po poročilih naj bi bila deseti otrok Hildeberta iz Bermesheima in Mehtilde iz Merxheima, vsekakor pa je bila najmlajša. Dva izmed njenih bratov, Hugo in Roricus, sta kasneje postala duhovnika, njena starejša sestra Clementia pa je vstopila v samostan Rupertsberg. Omenja se tudi ime Drutwin, vendar o njem ni ohranjen noben podatek.

Hildegardina družina je pripadala plemiškemu stanu, čeprav najverjetneje ne najvišjemu. Iz življenjepisa izvemo, da so jo starši že ob rojstvu posvetili Bogu in tako je okoli 1106 vstopila v samostan Disibodenberg, kjer je bila izročena v varstvo plemkinje Jute Sponheimske. Ta je kasneje s svojim asketskim in pobožnim življenjem pritegnila številna dekleta, da so se ji pridružila. Med letoma 1112 in 1115 je Hildegarda prejela večne obljube, po Jutini smrti pa je bila enoglasno izbrana za njeno naslednico in tako dobila naziv *magistra*. Hildegarda si je kmalu zatem začela močno prizadevati, da bi se njena skupnost odcepila od Disibodenberga in postala ekonomsko neodvisna od njega. To je z velikimi napori naposled tudi dosegla. Kasneje se je tako s svojimi varovankami preselila v samostan Rupertsberg, a kot lahko izvemo iz pisem je tudi pri tem naletela na številne prepreke.

Leta 1141 začne Hildegarda s pomočjo meniha Volmarja in Richardis von Stade po božjem ukazu pisati delo *Scivias*. To je bil začetek bogate pisateljske kariere. Sklepati je mogoče, da se je v tem času v Hildegardi odvil premik v razumevanju videnj, ki jih je prejemale. Iz biografskih zapisov je razvidno, da jih je imela v mladih letih bolj za breme kot za dar, saj so jih spremljale številne bolezni in slabosti.³ To se je spremenilo po Jutini smrti, ko je bila izvoljena za magistro. Njena samozavest je naraščala, obenem pa tudi njena slava; ne samo v Rupertsbergu in njegovi neposredni okolici, ampak po zaslugi pridigarških potovanj, na katera se je odpravila že v visoki starosti, tudi drugod po Nemčiji. Iz pisem se lahko poučimo o močnem vplivu teh pridig, še posebej pridige proti katarski hereziji, ki se širila prav v tistem času. Ob tem ji je leta 1165 uspelo na drugem bregu Rena ustanoviti hčerinski samostan Eibingen.

Obe ohranjeni biografiji poročata, da je Hildegarda umrla v enainosemdesetem letu, 17. septembra 1179. Pokopali so jo v samostanski cerkvi v Rupertsbergu. Ko so leta 1632 Švedi opustošili cerkev in samostan,

2 Za kritično obravnavo obeh življenjepisov in vpliv, ki sta ga imela na recepcijo Hildegarde in njenih del, glej Catherine M. Mooney, ur., *Gendered Voices: Medieval Saints and Their Interpreters*, The Middle Ages Series (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1999), 16–35.

3 Fiona Bowie, ur., *Hildegard Of Bingen: Mystical Writings*, Crossroad Spiritual Classics Series (New York: Crossroad, 1995), 10.

so njene posmrtno ostanke odnesli v Eibingen, kjer so ostali do današnjih dni. Obstajajo poročila o čudežih ob smrti in po njej. Znano je tudi, da so kmalu začeli častiti in se ji priporočati v molitvah. Leta 1233 je papež Gregor IX. začel postopek kanonizacije, vendar se je ta kljub številnim poskusom zaradi nepopolnih poročil komisije zavlekel za skoraj 800 let. Zaključil se je šele 10. maja 2012, ko jo je papež Benedikt XVI. Hildegardo uradno razglasil za svetnico in nekaj mesecev pozneje še za cerkveno učiteljico.⁴ Kljub temu je med ljudstvom že za življenja veljala za svetniško figuro, po smrti pa se je kmalu razvil neformalen kult. Pogosto so jo upodabljali z opatsko palico, s knjigo, peresom in odposlancem, ki stoji ob njej in ji izroča pismo. Velikokrat tudi deli miloščino, ob njej pa so upodobljeni trije žareči stolpi. Za zavetnico so si jo izbrali jezikoslovci in esperantisti.⁵

Hildegarda je zapustila obsežen opus, ki se lahko po količini in kvaliteti kosa z deli najvidnejših učenjakov tistega časa. Peter Dronke opozarja, da se Hildegarda tako po obsežnosti kot raznolikosti del lahko primerja samo z Avicenno.⁶ Njeni spisi segajo na različna področjeod teologije, medicine, kozmologije, etike in glasbe do hagiografije in celo jezikoslovja. Tem bolj impresivna se njena zapuščina zdi, če upoštevamo, da začela pisati relativno pozno. Holistično povezovanje področij, ki so bila že v tistem času ločena, tudi sama utemeljuje z božjim učlovečenjem kot ključnim zgodovinskim dogodkom.

Človeški rod je grešen in zato v tem življenju na zemlji potrebuje duhovno in telesno pomoč. Povezava med telesnim in duhovnim za Hildegardina dela značilna. Mikrokozmos je samo posnetek makrokozmosa, človek in stvarstvo sta neločljivo povezana, oziroma povedano drugače, zemeljsko življenje je odsev nebeškega. Tudi za svoje glasbene stvaritve Hildegarda trdi, da so zgolj posnetek nebeške harmonije. Vseprisoten je tudi težko prevedljivi pojem *viriditas*, poleg njega pa še *rationalitas* in *virginitas*. Zelo izvirno je teološko pojmovanje vnaprejšnje božje vednosti, *praescientia*, in božjega delovanja, *operatio*. Hildegarda okrog teh pojmov razvija razmišljanja tudi v delih z neteološko vsebino.⁷

Med njena teološka dela uvrščamo *Scivias*, *Liber vitae meritorum* ter *Liber divinatorum operum*. V vseh treh delih lahko razberemo skupne teološke teme. Med njimi so nauk o troedinem Bogu, stvarjenje, Kristus, zakramenti, kreposti, Cerkev in Marija. Hildegarda je pisala svoje prvo delo *Scivias* približno deset let, med letoma 1141 in 1151. Naslov je skrajšana oblika za *Scito vias Domini*.

4 Za podrobnejši opis celotnega postopka, ki je trajal skorajda osemsto let, glej: Beverly Mayne Kienzle, Debra L. Stoudt in George Ferzoco, ur., *A Companion to Hildegard of Bingen*, Brill's Companions to the Christian Tradition 45 (Leiden: Brill, 2014), 305–317.

5 Smolik, Marijan, ur. *Leto svetnikov*. 2., prenovljena in razširjena izdaja. Zv. 3. (Celje: Mohorjeva družba, 2000), 673.

6 Peter Dronke, *Women Writers of the Middle Ages: A Critical Study of Texts from Perpetua (+203) to Marguerite Porete (+1310)* (Cambridge: Cambridge University Press, 1985), 144.

7 Anton Štrukelj, »Življenje in delo, poklic in poklicanost sv. Hildegarde iz Bingna.« *Tretji dan* 27, št. 11 (1998)«, 112.

Delo je razdeljeno na tri dele, ki odsevajo Sveto Trojico.⁸ Vsaka knjiga opisuje in razlaga videnja, ki jih je prejela od Boga. Vseh videnj, ki se dotikajo teme stvarjenja, odrešenja in posvečevanja, je šestindvajset. Hildegarda najprej opiše videnje, ki ga je prejela po božjem navdihu oziroma »glasu žive luči«, nato pa ga razloži z bibličnimi referencami. Tekst spremlja petintrideset čudovitih miniatur, ki so najverjetneje nastale pod Hildegardinim nadzorstvom v njenem skriptoriju.⁹

Prvih šest videnj, ki sestavljajo prvo knjigo, opisuje stvarjenje sveta, padec angelov in prvega človeka, sestavo vesolja in duše, Sinagogo, ki predstavlja staro zavezo, zaključki pa z opisom hierarhije angelov. Druga knjiga skozi sedem videnj podrobneje govori o Kristusu, Cerkvi, zakramentih, človekovem odrešenju in boju proti zlu. V tretji knjigi najdemo mogočne podobe gradnje in prihoda nebeškega kraljestva, sodnega dne in prihoda Odrešenika. Prvi dve knjigi sta po dolžini približno enaki, medtem ko zadnja knjiga obsega skoraj toliko strani kot prvi dve skupaj. V zadnje videnje tretje knjige je vključenih štirinajst pesmi in del moralitete *Ordo virtutum*, ki je kasneje postala samostojno glasbeno delo. *Scivias* se je ohranil v desetih rokopisih,¹⁰ med katerimi je bil najpomembnejši kodeks, ki je nastal pod Hildegardinim neposrednim nadzorstvom tik pred njeno smrtjo. Do začetka druge svetovne vojne ga je hranila Hessische Landesbibliothek v Wiesbadnu, v času vojne vihre pa so ga odnesli v Dresden. Na žalost se je potem izgubil, na srečo pa so ohranjene njegove črno-bele fotografije, tako da imamo vsaj približno predstavo o njegovem videzu. Prav tako so že med letoma 1927 in 1933 v Eibingenu naredili kopijo kodeksa, ki je edini vir za to, kako so izgledale miniature v barvah.

V predgovoru izvemo, da je Hildegardi božji glas v videnju ukazal, naj piše o svojih izkušnjah in jih deli z drugimi. To se je po njenih besedah zgodilo, ko ji je bilo dvainštirideset let. V tem obdobju je bila Hildegarda že pet let voditeljica oz. *magistra* svoje skupnosti v Disibodenbergu. Ne glede na to, da je imela videnja že od zgodnjih otroških let, po njenih besedah celo od petega leta, je o tem govorila samo z Juto in Volmarjem. Pri dvainštiridesetih letih je zbrala dovolj poguma, da je začela o svojih videnjih javno govoriti. Pred tem je Hildegarda namreč hudo zbolela, kar je interpretirala kot božjo kazen za svojo omahljivost in nezaupanje. V uvodu v *Scivias* podrobno opiše svoje dvome ob

8 Anne H. King-Lenzmeier, *Hildegard of Bingen: an Integrated Vision*. (Collegeville, Minnesota: Liturgical Press, 2001), 31.

9 Barbara Newman, *Sister of Wisdom: St. Hildegard's Theology of the Feminine* (Berkeley: University of California Press, 1997), 17.

10 Bruselj, Kgl. Bibl., Cod. 11568, 3.; Wiesbaden, Hess. LB.; Hs. 2, Riesencodex; Bernkastel-Kues, Cusanusstift, Cod. 63; Oxford, Merton College, Cod. 160 (L.2.9.); Fulda, Hess. LB, Cod. B 6a (J. 10 fol.); Trier, Stadtbibl. Ms. 4° 722/277; Heidelberg, UB, Cod. Sal. X, 16. Città del Vaticano, Bibl. Apost. Vat., Cod. Pal. Lat. 311.; Wiesbaden, Hess. LB, Hs. 1 (original izgubljen po letu 1945, ohranile pa so se fotokopije); citirano iz: Adelgundis Führkötter in Angela Carlevaris, ur., *Hildegardis: Scivias*, Corpus Christianorum. Continuatio Mediaevalis 43 ([Turnhout]: Brepols, 1978), XXXII–LII.

začetku pisanja, ki jih je nato premagala. Delo je bilo prebrano tudi na sinodi v Trierju, ni pa znano, ali so pokazali tudi spremne ilustracije ali pa zgolj tekst, ki je bil takrat še nedokončan.¹¹

Hildegardin jezik in slog se navezujeta na Staro zavezo, njena govorica spominja na govorico starozaveznih prerokov, ki so bili politično in družbeno aktivni in so vzpodbujali k moralnemu življenju ter ponujali nasvete.¹² Bog je vseskozi pošiljal izraelskemu ljudstvu preroke, ko so se obrnili proti njegovi besedi, da bi jih opominjali in vrnili na pravo pot.¹³ Tako lahko beremo *Scivias* kot delo, ki usmerja k odrešitvi, ne glede na to, da se Hildegarda obenem ukvarja tudi s pomembnimi teološkimi vprašanji. Pri tem lahko ob pozornem branju zaznamo vpliv nemirnih zgodovinskih okoliščin, v katerih so ta dela nastala. Poskus cerkvenih reform, investiturni boj, križarske vojne in vznik herezij so zgolj nekatere izmed teh.

Drugače kot v teoloških in glasbenih delih v Hildegardinih medicinskih delih ne zasledimo sklicevanja na božjo avtoriteto in videnja, temveč je tokrat njen jezik bolj »tehničen«, saj je namen teh del drugačen, obenem pa opažanja izhajajo iz vsakdanjega življenja in ne iz božjega navdiha. Zato so v novejšem času nekateri Hildegardi odrekli avtorstvo teh del.¹⁴ Kljub temu danes prevladuje mnenje, da je Hildegarda napisala dela, ki so se ohranila pod naslovom *Liber simplicis medicinae* (j znana pod imenom *Physica*), in *Liber compositae medicinae* oziroma *Causae et curae*.

Od njene glasbene zapuščine je poleg moralitete *Ordo virtutum* ohranjen tudi korpus sedeminsedemdesetih antifon, sekvenc, himn, kyrie, aleluja ter nekaj mešanih stvaritev, ki so posvečene različnim svetnikom (npr. Rupertu, Disibodu, Uršuli), Devici Mariji, angelom, apostolom idr. Zbrane so pod skupnim naslovom *Symphonie armonie celestium revelationum* oziroma *Symphonia*. Pomemben del Hildegardine literarne zapuščine sestavljajo pisma, ki jih je pisala med letoma 1146 in 1178. Ohranjenih je približno štiristo pisem v latinščini, ki jih je pošiljala številnim pomembnim osebnostim po vsej Evropi. Povečini imajo poučen ton, Hildegarda največkrat svetuje, tolaži in vzpodbuja ljudi, ki so jo prosili za pomoč, ali pa razlaga teološka vprašanja, ki so bila aktualna v 12. stoletju.

Še posebej težavno je vprašanje Hildegardine izobraženosti. Sama se zmeraj predstavlja kot *indocta, paupercula feminea forma*, v pismih in v biografiji trdi, da ni bila deležna nobene izobrazbe. Ne glede na to, da ni bila izobražena v smislu, da bi končala trivij in kvadrivij, kar je v srednjem veku

11 King-Lenzmeier, *Hildegard of Bingen*, 29.

12 Flanagan, *Hildegard of Bingen*, 61.

13 2 Krn 24, 19: *Vendar je pošiljal mednje preroke, da bi jih spet vrnili h GOSPODU.*

14 Med njimi je bila tudi Irmgard Müller, *Wie authentisch ist die Hildegardmedizin? Zur Rezeption des Liber simplicis medicinae Hildegards von Bingen im Codex Bernensis 525*. Citirano iz: Edeltraut Forster, ur., *Hildegard von Bingen: Prophetin durch die Zeiten* (Freiburg: Herder, 1997), 420–430.

predstavljalo izobrazbeni temelj, je najverjetneje vseeno poznala nekatere razprave in glavne ideje, ki so bile aktualne v tedanjih teoloških razpravah. O tem priča tudi dejstvo, da je prejemale številne prošnje za razlago teoloških vprašanj, ki so zaposlovala celo najuglednejše teologe tistega časa. Tako njene izjave, da je *indocta*, ne smemo jemati dobesedno. S tem zgolj poudarja, da so njena dela napisana po božjem navdihu.

Različni so tudi pogledi na avtentičnost videnj. Njihova jasnost govori v prid avtentičnosti? V 20. stoletju so jih nekateri skušali interpretirati kot posledico migren. S tem so po eni strani skušali najti vzrok, ki bi bil ločen od »božjega navdih«, po drugi strani pa morebitne sledove knjižnih virov, ki bi osvetlili sliko Hildegardine dejanske izobrazbe. Seveda ni potrebno posebej poudariti, da gre pri tem za moderne interpretacije; srednji vek si vprašanja o resničnosti videnj ni postavljal na tak način.

V delu *Scivias* je vsepričujoč Kristus v podobi troedinega Boga. Osrednja tema, ki povezuje vse tri knjige, je Kristusovo učlovečenje, ki je bilo potrebno zaradi izvirnega greha Adama in Eve in njunega izгона iz raja. Kristus tako postane »novi Adam«, ki je človeštvu prinesel odrešenje, potem ko se je učlovečil po Devici, ki predstavlja »novo Evo«. Podobno velja tudi za Sinagogo, ki jo Hildegarda veličastno opiše kot glasnico Cerkve, ki jo je izpopolnila Kristusova smrt na križu. Predstavljena je kot Kristusova zaročenka, ki je ženinu vdana podobno kot zaročenka v Visoki pesmi. Skozi vsa videnja Hildegarda poudarja deviškost Cerkve, ki jo neprenehoma napadajo sovražniki, zlasti heretiki in neverniki, sama pa kljub temu ohranja devištvo.

V nadaljevanju avtorica predstavi ideal duhovnika, ki s čistim srcem opravlja božjo službo ter pomaga pomoči potrebnim. Njegov trud je upodobljen kot svetloba, ki visi s Cerkve kot bleščeč rokav. Cerkev na zemlji še ni dosegla popolnosti, kar Hildegarda nakazuje s tem, da Cerkev v videnju nima okončin, podoba je namreč brez rok in nog. Ob prihodu Antikrista bo Cerkev utrpela številne rane, kljub temu pa se ji bo uspelo rešiti in bo po krvavih ranah dosegla popolnost, nato pa se bo v nebesih prenovljena združila s svojim zaročencem. Jezik je tu izredno strnjen in poln alegorij. Razlaga sicer ostaja v okvirih tradicionalnega katoliškega nauka, vendar z nekaterimi novimi otenki, zlasti ob temi stvarjenja in padca, ki v celotnem delu igra zelo pomembno vlogo.

V šestem videnju, ki sledi traktatoma o zakramentih in cerkvenih redovih, se ponovno pojavi podoba Cerkve, Kristusa in njune mistične poroke. Hildegarda najprej vidi Kristusa, ki je visel na križu, in Cerkev, ki se mu je približevala. Nato se je Cerkev dvignila k njemu, pri tem pa jo je poškopila kri iz Kristusovega boka. Na ta način se je Cerkev v mistični zaroki združila s Kristusom, za doto pa je prejela njegovo telo in kri. To videnje spremljajo številne svetopisemske reference.¹⁵ Podobno kot Eva je tudi Cerkev nastala

¹⁵ Newman, *Sister of Wisdom*, 211.

iz boka zaročenca, da bi se združila v brezmadežnem zakonu. Takšne ideje srečamo tudi pri Avguštinu, kjer Evino stvarjenje iz Adamovega rebra napoveduje nastanek Cerkev iz Kristusovih ran na boku.¹⁶ V *De Civitate Dei* tako Avguštin Evin nastanek iz Adamovega rebra omenja ob razmišljanju o tem, da je človeška narava enotna in enaka, saj Eva ni nastala iz posebnega kupa zemlje, ampak iz iste »materije« kot Adam. Hildegarda te ideje prevzame, jih še razširi in tako teoriji o komplementarnosti spolov prvič v zgodovini dá teološko podlago. Doto Cerkev, kruh in vino, predstavljata krst in evharistija, ki sta tekla iz Kristusovega boka na križu.¹⁷ Njuna sveta zveza se obhaja vsakič, ko vernik prejme evharistijo.¹⁸ Podobne ideje srečamo pri številnih cerkvenih očetih tako na zahodu kot na vzhodu; primer je Metodij iz Patare iz 3. oz. 4. stoletja.¹⁹

Kljub ugledu, ki ga je Hildegarda uživala že za življenja, so njena dela v poznejših stoletjih nekoliko poniknila v pozabo. Večinoma so jo obravnavali kot mistikinjo, čudodelko in zdravilko. Kljub razširjenosti kulta pa Hildegarda kot teologinja, zdravnica, glasbenica in jezikoslovka ni bila deležna posebne pozornosti. K zatonu njene priljubljenosti sta prispevala tudi nastanek univerz in razmah aristotelizma v 13. stoletju. Vedenje se je iz samostanov preselilo na univerze in se čedalje bolj specializiralo. Tudi zato so bila Hildegardina dela dolga stoletja znana predvsem prek raznih florilegijev, zlasti z odlomki iz teoloških del. Raznolikost in izvornost njene misli tako odkriva šele novejši čas. Eden od razlogov za Hildegardino popularnost je tudi v tem, da njeno življenje močno odstopa od uveljavljene predstave o življenju redovnice v 12. stoletju.

V 90. letih 20. stoletja so torej ponovno začeli odkrivati Hildegardina dela, zlasti teološka in glasbena. Hildegarda je postala »znanilka novega srednjega veka« ter ikona številnih feminističnih in *new age* gibanj. Nastalo je tudi več poskusov izvedbe njenih glasbenih del, ki se skušajo kolikor mogoče približati avtentičnemu zvenu himn in sekvenc v 12. stoletju. Predvsem v nemško govorečem prostoru se je od 70. let 20. stoletja naprej širila tudi t. i. *Hildegard-Medizin*. Hildegardino življenje je upodobljeno v številnih romanih in filmih. Obenem zanimanje zanjo narašča tudi v akademskih krogih, predvsem po zaslugi teorije o komplementarnosti spolov, ki ji je prav Hildegarda prva dala teološko in filozofsko podlago.²⁰

16 *De Civitate Dei*, 22.17, PL 41.778–779; prim. Alcuin Blamires, *The Case for Women in Medieval Culture* (Oxford: Clarendon Press, 1997), 101.

17 Jn 19:34: »Ko so prišli do Jezusa in videli, da je že mrtev, mu niso strli nog, ampak mu je eden izmed vojakov s sulico prebodel stran in takoj sta pritekli kri in voda.«

18 Raz 19:7–9: »Veselimo se in radujmo / ter mu izkažimo čast, / zakaj prišla je Jagnjetova svatba / in njegova nevesta se je pripravila. / Dana ji je bila obleka / iz čiste in bleščeče tančice. Tančica so namreč pravična dela svetih. In rekel mi je: 'Zapiši: Blagor njim, ki so povabljeni na Jagnjetovo poročno gostijo!' Rekel mi je še: 'To so resnične Božje besede.'«

19 Newman, *Sister of Wisdom*, 221.

20 Temeljno referenčno delo o Hildegardini teologiji in o vlogi ženskih figur v njenem delu je Newman, *Sister of Wisdom*.

PREVODI IZBRANIH ODLOMKOV²¹

PRVO VIDENJE (DRUGA KNJIGA)

In jaz, uboga človeška podoba, ki ni izurjena v moči močnih levov niti učena po njihovem zgledu, ampak človeška podoba, ki ostaja v mehкости šibkega rebra, prežeta s skrivnostnim dihom, sem videla nekakšen žareči ogenj, nedoumljiv, neugasljiv, v celoti živeč, v celoti življenje. V sebi je imel plamen barve neba, ki je z nežnim dihlijajem močno gorel in je bil globoko v žarečem ognju, kot je v človeku njegovo drobno. In videla sem, da se je ta goreči plamen vnel. In glej, nenadoma se je dvignil temen zrak, ki se je obračal z veliko hitrostjo; sam plamen mu je zadajal udarce in v celoti odvedel od njega iskrico, dokler se ta zrak ni dovršil do konca, tako da sta se nebo in zemlja bleščala v polni ureditvi. Nato se je ta plamen v tistem žarečem ognju razširil do majhnega kupa blatne zemlje, ki je ležal na tleh tistega zraka in ga ogreval, tako da sta nastala meso in kri, ga navdihnil z duhom, tako da je nastal živi človek. Potem je bleščeči ogenj s prav tistim plamenom, ki je močno gorel z nežnim dihlijajem, človeku ponudil bleščeče beli cvet, ki je visel na plamenu kot rosa na polju, katere vonj je isti človek zaznal z vohom, vendar njenega okusa ni zaznal z usti, niti se je ni dotaknil z rokami, in tako se je obrnil vstran in padel v gosto temo, iz katere se ni mogel dvigniti. Tema pa se je vedno bolj raztezala in rasla v tistem zraku. Tedaj pa so se tri velike zvezde, ki so se trdno držale v svojem žaru, pojavile v tej temi, in potem še mnoge druge, tako majhne kot velike, ki so se bleščale v obilnem sijaju, nato pa največja zvezda, ki se je bleščala z nenavadno jasnostjo, ki je svoje žarke usmerjala v prej omenjeni plamen. Na zemlji pa se je ta blesk pojavil kot zarja, v katero se je čudežno vsrkal ta plamen, ki pa vendarle ni bil ločen od prej omenjenega žarečega ognja. In tako se je v tistem žaru iste zarje prižgala najvišja volja.

In ko sem si želela bolje ogledati ta prižig njegove volje, mi je v taistem videnju stal nasproti skrivnostni pečat, in zaslišala sem glas iz višav, ki mi je dejal: »Ne boš več mogla dalje zreti v to skrivnost, razen če ti bo to dovoljeno zaradi čudeža verovanja.«

Videla sem tudi spokojnega človeka, ki je prihajal iz bleska prej omenjene zarje, ki je svojo svetlobo izlil v temo, in tako je bil bičan od nje, da se je obrnil v rdečino krvi in belino bledice in s tolikšno močjo odbil prej omenjeno temo, da se je človeka, ki je v njej ležal, dotaknil, da se je pojavil v sijaju, se dvignil in izšel iz teme. In tako se je spokojni človek, ki je izšel iz prej omenjene zarje, pojavil v tolikšnem sijaju, da ga človeške besede ne morejo opisati. Povzpел se je na strme višave brezmejne slave, kjer je žarel v polnosti čudovite rodovitnosti in opojnosti. In slišala sem iz prej omenjenega oživljajočega

21 Prevodi sledijo izdaji Adelgundis Führkötter in Angela Carlevaris, ur., *Hildegardis Scivias*, Corpus Christianorum: Continuatio Mediaevalis 43 ([Turnhout]: Brepols, 1978).

ognja glas, ki mi je dejal: »O ti, ki si nesrečna zemlja, zaradi ženskega imena neuka v učenosti smrtnih učiteljev, to je v branju knjig s filozofsko vsebino, ki pa se te je vendar dotaknila moja luč, ki se te je dotaknila v notranjosti z žarom kot goreče sonce, vzklikaj in pripoveduj, piši o teh mojih skrivnostih, ki jih vidiš in slišiš v skrivnostnem videnju. Ne boj se, ampak povej, kar razumeš v duhu, saj namreč te stvari govorim po tebi, da se bodo sramovali tisti, ki bi morali pokazati mojemu ljudstvu spoštovanje, pa v sprevrženosti svoje nravi nočejo govoriti odkrito o pravičnosti, ki jo poznajo, in se nočejo odtrgati od svojih slabih nagibov, ki se jih držijo kot njihovi učitelji, in ti bežijo izpred Gospodovega obličja, tako kot zardevajo pred tem, da bi govorili resnico. Zatorej, uboga v duhu, ki imaš v svoji globini vedenje o skrivnostnem dihu, čeprav te zaradi Evinega greha tepta moški spol, vendarle govori o ognjenem delu, ki se ti je kar najjasneje pokazalo. Živi Bog je vse ustvaril po svoji Besedi, po isti Besedi, ki se je potopila v temo, da bi nesrečno človeško bitje pripeljala nazaj k zanesljivi odrešitvi. Kaj to pomeni?

1. O božji vsemoččnosti

Ta nadvse *žareči ogenj*, ki ga vidiš, simbolizira vsemočnega in živečega Boga, ki ga v njegovi najjasnejši spokojnosti ni otemnila nobena krivica. On ostaja *nedoumljiv*, saj ga ni moč razdeliti z nobeno delitvijo, nima začetka in konca in nobena iskrica njegovega stvarstva ga ne more doumeti, saj je on neugasljivi ogenj. Ker je sam tista polnost, ki se je ne dotika noben konec, je v celoti živeči: ker mu nobena stvar ni skrita, da zanjo ne bi vedel, v celoti obstaja v življenju: ker vse, kar živi, jemlje življenje od njega, kot je zapazil Job, ki po mojem navdihu takole govori.

2. Jobove besede o tem

*Katera izmed vseh teh ne ve, da je to naredila Gospodova roka? V njegovi roki je duša vseh bitij, duh slehernega človeškega telesa.*²²

Kaj to pomeni? Nobeno bitje ni tako šibko po svoji naravi, da ne bi vedelo za spremembe svoje polnosti v tistih vzrokih, po katerih ima rodovitnost. Kako? Nebo ima luč, luč zrak, zrak bitja, ki živijo na nebu, in zemlja hrani rastje, rastje sadove, sadovi živali. Vse to priča, da je vse to postavila močna roka, to je največja oblast gospodarja vsega, ki je v možnosti svoje moči vse tako naredil, da jim nič ne manjka za njihovo uporabo. In v vsemočnosti taistega Stvarnika je gibanje vseh živih bitij, ki iščejo zemljo za zemeljske stvari kot drobnica in jih Bog ni navdahnil z razumom, tako kot prebujanje tistih, ki bivajo v smrtnem telesu in imajo um, razsodnost in modrost. Kako?

²² Job 12:9–10.

Duša kroži v zemeljskih vzrokih in se prebija skozi številne spremembe, kot to zahteva mesena nrav. Duh pa se dviga na dva načina, z vzdihom, stokanjem, in si želi Boga, išče gospodarja ali možnost v različnih zadevah, skoraj kot po navodilu, ker ima v svoji razumnosti sposobnost razlikovanja. Torej ima človek v sebi podobnost z nebom in zemljo. Kako? Sam ima krog, v katerem se pojavljajo jasnost, odprti jašek in razumnost, tako kot se na nebu opazujejo zvezde, zrak in bitja, ki živijo v zraku. Ima tudi posodo, ki vsebuje vlažnost, klitje in rojstvo, tako kot zemlja vsebuje rastje, plodovitost in živali. Kaj je to? O človek, ki si ves v celotnem stvarstvu in pozabljaš na svojega Stvarnika. Tvoja pokornost mu je podložna, tako kot je bilo določeno. In ti kršiš njegove nauke?

3. Beseda je bila prej in potem, ko se je učlovečila, neločljivo in večno pri Očetu

Vendar vidiš, da ima ta ogenj v sebi plamen barve neba, ki z nežnim dihlanjem močno gori in je tako neločljivo znotraj v plamtečem ognju, kot je v človeku njegovo drobovje: ker je pred stvarjenjem sveta bila v Očetu neskončna Beseda, ki se je čudežno učlovečila v žaru ljubezni v toku minljivega časa brez madeža in teže greha po svežini Svetega Duha v zarji blažene deviškosti, in kot je pred učlovečenjem bil neločljivo v Očetu, tako je tudi po učlovečenju neločljivo ostal v njem; ker tako kot človek ne obstaja brez življenjskega gibanja v notranjih organih, tako se od Očeta ni mogla ločiti njegova edina Beseda.

4. Zakaj se božji sin imenuje beseda

In zakaj se imenuje Beseda? Tako kot ljudje po krajevni besedi, ki je stvar človeškega prahu in je zato minljiva, dobro razumejo in predvidevajo, kaj pomenijo napotki, tako tudi po Besedi, ki obstaja neodvisno od kraja in je večna v neuničljivem življenju, ki ga živi v večnosti, lahko različne stvaritve sveta v tistem, v čemer so bile rojene in ustvarjene, zaznavajo in razumejo moč Očeta. In kot se človeška moč in čast spoznavata preko njegove slovesne besede, tako se svetost in dobrotljivost Očeta sveti skozi polno Besedo.

5. Po moči božje besede se je dvignilo vse stvarstvo in človek je ponovno oživel v odrešitvi

Vidiš, kako se tisti plamen iskri in blešči: to je, da je goreča božja Beseda pokazala svojo moč, ko je po njej sami vstalo celotno stvarstvo, in skoraj vzplamtela, ko se je učlovečila v beli zarji deviškosti, tako da iz nje kaplja vsa moč v spoznanju Boga, in človek je ponovno oživel v odrešenju duš.

6. O tem, da je nedoumljiva božja moč ustvarila svet in različna bitja

In nenadoma se je dvignil temen zrak, ki se je obračal z veliko hitrostjo: to je snov stvari v še nedovršeni temini, ki je bila brez množice ustvarjenih bitij, in obla, ker je pod nedoumljivo močjo Boga, ni nikoli brez božanske navzočnosti, vendar pa se sama skoraj v hipu dviga v nebeški moči. Na to sam plamen tako kot rokodelec daje neke udarce, ki odbijajo od njega iskricice, dokler se ta zrak ni dopolnil do konca, tako da sta se nebo in zemlja bleščala v polni ureditvi: ker je nebeška Beseda, ki prekaša vse stvarstvo, pokazala, da so ji vsi v stvarstvu bitij podložni in črpajo moč iz njene moči, ko je povedel iz te snovi različna živa bitja, ki se svetijo v čudežnem prebujenju, tako kot rokodelec svoje oblike spretno izdelal iz bron, vse dokler se ta ista bitja ne svetijo v lepoti svoje polnosti in nimajo okrasa zgoraj in spodaj ter so popolne v stabilnosti, ker nižji deli osvetljujejo zgornje in višji nižje.

7. Po stvarjenju ostalih živih bitij je bil človek ustvarjen iz kupa zemlje

Nato se je ta plamen v tistem žarečem ognju razširill do majhnega kupa blatne zemlje, ki je ležal na tleh tistega zraka: to pomeni, da je po stvarjenju drugih živih bitij Božja Beseda v močni volji Očeta in nebeški ljubezni zagledala borno in šibko snov, iz katere je nastal šibek in slaboten rod ljudi, tako slabih kot dobrih, ki sedaj leži v globoki nezavesti in obteženosti in ga še ni zbudil dih življenja. In ga ogreval, tako da sta nastala meso in kri, ga navdihnill z duhom, tako da je nastal živi človek: to je, v svežini mu je vlila toploto, ker je zemlja mesena snov človeka, ki ga hrani s svojim sokom, tako kot mati doji svoje otroke. In ga navdihnill z duhom, tako da je nastal živi človek: ker je samo spodbudil po nebeški moči in čudežno ustvaril človeka, ki razsoja v duši in telesu.

8. Adam je sprejel pokornost, vendar po hudičevem nasvetu ni ubogal

Po tem se je ta bleščeči ogenj istemu človeku ponudil preko tistega plamena, ki je močno gorel z nežnim dihlijajem, bleščeče beli cvet, ki je visel na tistem plamenu kot rosa na polju: Ker je Oče, ki je najjasnejša spokojnost, po Adamovem stvarjenju po svoji Besedi dal v Svetem Duhu samemu Adamu sladek nasvet svete ubogljivosti, ki se je držala same Besede v svežini rodovitnosti; ker je po isti Besedi kapljala sladka svežina svetosti od Očeta v Svetega Duha in obrodila bogat sad, tako kot se čista svežina spušča nad ono polje in ga naredi primerno za brstenje. Katere vonj je isti človek zaznal z vonjem, vendar njegovega okusa ni zaznal z usti, niti se je ni dotaknil z rokami: ker je sam poskušal spoznati modrost Zapovedi s svojim razumom kot z nosom, vendar je ni popolnoma prebavil s tem, ko jo je dal v usta, ali jo izpolnil v polnem blagoslovu z delom

svojih rok. *In tako se je obrnil vstran in padel v gosto temo, iz katere se ni mogel dvigniti:* ker je zaradi hudičevega nasveta obrnil hrbet božji zapovedi, je padel v brezno smrti, tako da ni iskal Boga niti v veri niti v delu; zaradi tega se ni mogel dvigniti k pravemu spoznanju, saj je bil obtežen od svojih grehov, dokler ni prišel ta, ki je brez greha in je v vsem ubogal svojega Očeta. *Tema pa se je vedno bolj raztezala in rasla v tistem zraku:* ker se je na svetu moč smrti zmeraj večala s širitvijo greha, se je človeško znanje zapletlo v mnoge različne zmote v strahu pred izbruhom smrdljivih grehov.

9. *Abraham, Izak, Jakob in drugi preroki so s svojimi znamenji pregnali temo s sveta*

Tedaj pa so se tri velike zvezde, ki so se trdno držale v svojem žaru, pojavile v tej temi, in po tem še mnoge druge, tako majhne kot velike, ki so se bleščale v največjem sijaju: te so velike zvezde, ki predstavljajo nebeško Trojico, Abrahama, Izaka, Jakoba, ki so medsebojno povezani eden za drugim tako po zvestem delu kot po krvnem sorodstvu in so s svojimi znamenji pregnali temo s sveta. Njim so sledili številni drugi preroki, manjši in večji, ki žarijo v občudovanja vrednih čudežih.

10. *Znameniti prerok Janez, sijoč zaradi čudežev, je napovedal prihod božjega sina*

Nato pa največja zvezda, ki se je bleščala z nenavadno jasnostjo in ki je svoje žarke usmerjala v prej omenjeni plamen: to je največji prerok, Janez Krstnik, ki se je odlikoval zaradi zvestega in jasnega dela v čudežih in v njih pokazal resnično Besedo, to je resničnega Sina Božjega, ker ni klonil pod krivičnostjo, ampak jo je v pravičnih delih ostro zavračal.

11. *Po učlovečenju besede se je videl velik in častitljiv zbor*

Na zemlji pa se je ta blesk pojavil kot zarja, v katero se je čudežno vsrkal ta plamen, ki pa vendarle ni bil ločen od prej omenjenega žarečega ognja: to pomeni, da je Bog posadil na kraju brstenja mogočno svetlobo žareče luči, v to je z močno željo poslal svojo Besedo. Vendar ta ni bila ločena od njega, ampak je obrodila bogat sad in ga samega postavila za globok izvir, tako da bi vsak vernik lahko pil iz njega in ne bi nikoli več čutil žeje. *In tako se je v tistem žaru iste zarje prižgala največja volja:* ker se je v jasni in žareči svetlobi videla plodovitost velikega in častitljivega zbora, tako da so se vse prej poslance legije čudile temu z žarečim veseljem.

12. *Človek sme preiskovati božje skrivnosti samo toliko, kolikor jih sam Bog želi razkriti*

In tako se je v tistem žaru iste zarje prižgala največja volja. A tebe, človek, ki si želiš bolje spoznati odličnost tega zbora na človeški način, ovira zaprti prostor, ker božje skrivnosti smeš preiskovati samo toliko, kolikor se ti želi razkriti božja vsemogočnost zaradi ljubezni, ki jo čuti do vernikov.

13. *Božji sin, rojen na svetu, je s svojo smrtjo premagal hudiča in svoje izbrance povedel nazaj k svoji dediščini*

Videla sem tudi spokojnega človeka, ki je prihajal iz tistega bleska prej omenjene zarje, ki je svojo svetlobo izlil v temo, in tako je bil bičan od nje, da se je obrnil v rdečino krvi in belino bledice in s tolikšno močjo odbil tisto temo, da se je tistega človeka, ki je v njej ležal, dotaknil, da se je pojavil v sijaju in tako dvignil in izšel iz teme: to je Božja Beseda, ki se je učlovečila v sijaju neoskrunjene in čiste deviškosti, rodila brez bolečine, a se vendar ni ločila od Očeta. Kako to? Ko se je Božji Sin rodil na svetu iz matere, se je pojavil na nebu z Očetom, kjer so angeli vztrepotali in ga v veselju opevali s sladkimi hvalnicami. Ker je bival na zemlji brez madeža greha, je v temo izžareval najsvetlejšo srečo nauka in odrešenja, vendar ga neverujoči niso sprejeli, ampak so ga celo poslali na križev pot, kjer je izlil svojo dragoceno kri ter okusil mračnost človeške smrti. In tako je premagal hudiča in osvobodil iz pekla svoje izbrance, onemogle jetnike, in jih z dotikom svojega odrešenja povedel nazaj k dediščini tistih, ki so jo izgubili v Adamu. Medtem ko so se vračali k svoji dediščini, so se zaslišali bobni, harfe in spev številnih različnih instrumentov, ker je človek, ki je ležal v pogubljenju, vstal v blaženosti in osvobojen s pomočjo nebeške moči ubežal smrti, tako kot sem povedal po svojem sužnju Ozeju.

14. *Ozejeve besede o tem*

Efrájimova krivda je zvezana, njegov greh je skrit. Porodne bolečine so prišle zanj, on pa je nespameten otrok. Zdaj namreč ne bo stal v kesanju otrok. Iz oblasti podzemlja jih bom rešil, iz smrti jih bom odkupil. Tvoja smrt bom, smrt, tvoj ugriz, pekel.²³ Kaj to pomeni? Hudičeva nizkotna pokvarjenost je zvezana v teži okovov, tako da si ne zasluži, da bi jo božja gorečnost osvobodila, ker ga ni nikoli pravično priznala, tako kot tisti, ki ga gledajo in se ga v veri bojijo. Ta se namreč vedno dviga proti Bogu, rekoč: »Jaz sem Bog,« vedno je na krivi poti, ki ni pot blaženega Gospoda, in zaradi njega nasprotuje imenu kristjanov. In njegova zloba je tako zelo prikrita, da si njegov greh, ki ga je v nečisti ošabnosti kruto storil, ne zasluži, da bi ga pokrilo odrešenje z zdravilnim lekem. Zaradi

23 Oz 13:12–14.

tega bo sam prenašal bolečine, tako kot porodnica, ki jo prevzame obup, ko ne zaupa, da bo lahko živela po odprtju maternice. Nesreča bo namreč ostala pri njem, da ga je zapustila blaženost, ker modrost sinov beži od njega, in ni prišel k sebi, tako kot je prišel on, ki se je iz grešnosti vrnil k svojemu očetu.

In zaradi tega ne bo nikoli stal zaupljivo v kesanju, po katerem otroci odrešenja v nebeškem Sinu strejo trdo in nepravično smrt, ki jo je povzročila stara kača, ko je prvemu človeku predlagala prevaro, ki je ni poznal. Vendar ker otroci obsojajo ta strupeni nasvet in iščejo odrešitev, jih bom osvobodil sužnosti malikov; ti lažnivi maliki so namreč v oblasti prevare in zaradi njih neverniki zapuščajo slavo svojega Stvarnika in ujeti v hudičevi pasti opravljajo njegova dela po njegovi volji.

In zato bom duše tistih, ki me ljubijo in me častijo, to je duše svetnikov in pobožnih, odrešil peklenke kazni; nihče se namreč ne more rešiti iz hudičevih okovov, v katerih je ujet v grenki smrti zaradi nepokorščine božjim naukom, razen po odrešenju tistega, ki bo z lastno krvjo odrešil svoje izbranice. Pokončal te bom z uničenjem, o smrt, ker bom odstranil to stvar, za katero misliš, da živiš v njej, tako da se boš imenovala neuporabno truplo, ker boš ležala na tleh na višku svojih moči, tako kot truplo, prepuščeno propadu, leži na tleh, ko ga zapusti duša. Zadušil te bo namreč izvir žive vode, ko se bodo blažene duše po novem človeku, ki ne bo sodeloval v tvoji strupeni prevari, prebudile v usmiljeni nebeški blaženosti. Da te zmedem, bom tvoj ugriz, pekel, ko ti bo moja oblast z veliko močjo odvzela tvoj plen, ki si si ga z zvijačo nagraabil, tako da tudi ti, ko boš pravično oropan, ne boš nikoli več cel in poln bogastva, ampak boš ranjen ležal na tleh v umazaniji in za vedno nosil svojo tegobo.

15. Telo sina božjega, ki je ležalo v grobu tri dni, je ponovno vstalo in človeku pokazalo pot resnice iz smrti v življenje

Vendar kot vidiš, se je spokojni človek, ki je izšel iz prej omenjene zarje, pojavil v tolikšnem sijaju, da ga človeške besede ne morejo opisati. To dokazuje, da se je svetega telesa Sina Božjega, rojenega iz sladke Device, ki je ležalo v grobu tri dni, da bi se potrdilo, da so tri osebe v enem božanstvu, dotaknila božja previdnost, tako da je prejel tudi Duha in ponovno vstal v spokojni neumrljivosti, ki je nihče ne more pojasniti s človeškimi besedami in razumom. Tega je tudi pokazal Oče z odprtimi ranami nebeškemu zboru, rekoč: »To je moj ljubljani Sin,«²⁴ ki sem ga poslal, da bi umrl za človeštvo. Tedaj je v njih vzniknilo tolikšno veselje, ki je nad človeškim umom, ker je bila zločinska pozaba, po kateri se ne spoznava Boga, tako ponižana, da se je človeški razum, ki se je zaradi hudičevega prepričevanja zadrževal pri tleh, dvignil k spoznanju Boga: ker se je človeku po najvišji blaženosti pokazala pot resnice, po kateri je izšel iz smrti v življenje.

²⁴ Mt 3:17.

16. Božji sin je vstal od smrti in se večkrat prikazal učencem, da bi jih utrdil v veri

Tako kot je izraelsko ljudstvo po osvoboditvi iz Egipta štirideset let blodilo po puščavi in nato prišlo v deželo, kjer sta se cedila med in mleko, tako se je tudi Sin Božji po vstajenju od mrtvih štirideset dni prikazoval svojim učencem in blagoslovljenim ženam, ki so ga objokovale in so imele veliko željo, da bi ga videle, da bi jih utrdil v veri, da ne bi dvomili, rekoč: »Mi ga nismo videli, in zato ne moremo verjeti, da je on sam naša odrešitev.« Zato se jim je pogosto razkril, da bi jih utrdil, da ne bi padli.

17. Ko se je božji sin dvignil k očetu, je bila njegova nevesta okrašena z različnim okrasjem

Povzpел se je na strme višave brezmejne slave, kjer je žarel v polnosti čudovite rodovitnosti in opojnosti: to pomeni, da se je Sin Božji dvignil k Očetu, ki je skupaj s Sinom in Svetim Duhom najvišji vrh neizrekljivega veselja in sreče, kjer se isti Sin v polni svetosti in blaženosti prikazuje svojim vernikom v slavi, ki s čistim in preprostim srcem verujejo v resničnega Boga in človeka. Tudi nova nevesta jagnjeta je okrašena z različnim okrasjem, ki jo naj krasi v vsakovrstnih krepostih za hrabri boj vsega vernega ljudstva, ki se bo borilo proti zvijačni kači.

Tisti, ki pa vendarle vidi z budnimi očmi in sliši s pozornimi očmi, med objemi dá poljub mojim skrivnostnim besedam, ki prihajajo iz mene, ki sem živi izvir.

DRUGO VIDENJE (DRUGA KNJIGA)

Nato sem videla jasno luč in v njej človeško postavo v barvi safirja, ki je vsa žarela v nežno rdečkastem ognju. In ta jasna luč je v celoti oblivala žareči ogenj in ta žareči ogenj jasno luč; prav tako sta jasna luč in žareči ogenj v celoti oblivala človeško postavo, tako da je ena luč obstajala v eni moči možnosti. In ponovno sem zaslišala to oživljajočo luč, ki mi je spregovorila.

1. O pomenu božjih skrivnosti

To je pomen božjih skrivnosti, da se razločno zaznava in razume, kaj je ta polnost, katere začetek ni bil nikoli viden, katere najvišja moč, ki napaja vse izvire moči, je brez napake. Če bi bil namreč Bog brez svoje lastne oživljajoče moči, kakšen bi bil potem njegov namen? Zdi se, da brez pomena. In zato se v popolnosti dela razkriva njegov ustvarjalec.

2. Otreh osebah

In zato vidiš *jasno luč*, ki brez sence utvare, napake ali prevare označuje Očeta, in v njej človeško podobo v barvi safirja, ki brez madeža trdosrčnosti, zavisti ali nepravčnosti predstavlja Sina, drugo božjo osebo, rojeno pred začetkom časa, ki pa se je kasneje v času učlovečil na svet; *ki je vsa žarela v nežno žarečem ognju*, ki je ogenj brez sence jalovosti, v umrljivosti in temačnosti predstavlja Svetega Duha, po katerem je bil spočet Edinorojeni Sin v telesu in rojen iz Device v času in napolnil svet s sijajem prave luči. *In ta jasna luč je v celoti oblivala žareči ogenj in ta rdečkasti ogenj jasno luč; prav tako sta jasna luč in žareči ogenj popolno oblivala človeško postavo, tako da je ena luč obstajala v eni moči in možnosti.* Ker Oče, ki je nepristranska pravica, ni niti brez Sina niti brez Svetega Duha, in Sveti Duh, ki vžiga srca vernikov, ni brez Očeta in Sina, ter Sin, ki je polnost rodovitnosti, ni brez Očeta in Svetega Duha, so ti nedeljivi v veličini božanskosti; ker Oče ni brez Sina, Sin brez Očeta, Oče brez Sina in Svetega Duha in Sveti Duh brez obeh. Tako so te tri osebe en Bog, ki obstajajo v eni in celoviti veličini božanskosti. In enovitost božanstva obstaja neločljivo v teh treh osebah, ker se božanskost ne more deliti in zato vedno večno ostaja nedotakljiva brez kakršnekoli spremenljivosti. Vendar se Oče izraža po Sinu, Sin po nastanku stvarstva in Sveti Duh po istem učlovečenem Sinu. Kako to? Oče je tisti, ki je pred veki rodil Sina, Sin, po katerem je bilo vse storjeno od Očeta v začetku stvarstva, in Sveti Duh, ki se je pojavil v podobi goloba pri krstu Božjega Sina ob koncu časov.

3. Človek nikoli ne sme pozabiti goreče klicati enega Boga v treh osebah

Človek naj nikoli ne pozabi klicati v treh osebah mene, edinega Boga, ker sem mu jih zato razodel, da bi me toliko bolj goreče ljubil, ko sem zaradi ljubezni do njega poslal svojega Sina na svet, kot oznanja moj ljubljeni Janez:

4. Janez o božji ljubezni

*Božja ljubezen do nas pa se je razodela v tem, da je Bog poslal v svet svojega edinorojenega Sina, da bi živeli po njem. Ljubezen je v tem – ne v tem, da bi bili mi vzljubili Boga. On nas je vzljubil in poslal svojega Sina v pravno daritev za naše grehe.*²⁵

Kaj to pomeni? Ker nas je Bog ljubil, nam je bilo podeljeno drugo odrešenje, tako kot tisto, ki smo ga imeli ob začetku stvarjenja, ko smo bili dediči nedolžnosti in svetosti. Ker nam je nebeški Oče izkazal svojo ljubezen v naših nevarnostih, ko smo bili zapisani kazni, in je v svoji moči v popolni

²⁵ 1 Jn 4:9–10.

svetosti poslal ljudem v temini vekov svojo Besedo. Tako je Beseda dovršila vse dobro in po svoji dobroti pripeljala nazaj v življenje tiste, ki jih je uničila nečistost greha in se niso mogli vrniti v svetost, ki so jo izgubili. Kaj je to? Iz istega vira življenja namreč izvira materinska ljubezen božjega objema, ki nas je hranila za življenje, in je naša pomočnica v nevarnostih ter brezmejno nežna ljubezen, ki nas pripravi za pokoro. Kako?

Bog se je spomnil v svojem usmiljenju svoje velike umetnine, dragocenega bisera, to je človeka, ki ga je ustvaril iz blata zemlje in mu vdihnil dah življenja. Kako? Tako, da je pripravil življenje pokore, ki mu nikoli ne bo manjkalo učinkovitosti, ker je pretkana kača prevarala človeka z ošabnim prepričevanjem; vendar ga je Bog vrgel v pokorščino, ki izkazuje ponižnost, kakršne hudič ni poznal in uresničeval, ker se ni znal dvigniti na pravo pot.

Tako odrešenje ljubezni ni prišlo od nas, ker ob odrešenju nismo vedeli in bili zmožni ljubiti Boga; temveč je sam Stvarnik in gospodar vsega tako ljubil svoje ljudstvo, da je za njegovo odrešenje poslal svojega edinorojenega Sina, odrešenika vernikov, ki je umil in obvezal naše rane; iz njega izhaja najslajši balzam, iz katerega tečejo vse dobrine odrešenja. In zato tudi ti, človek, razumi, da se nobena sovražna sprememba ne more dotakniti Boga. Bog je namreč Bog, Sin je Sin, Sveti Duh je Sveti Duh in te tri osebe obstajajo neločljivo povezane v enosti božanskosti. Kako?

5. Trojna moč kamna

V kamnu so tri moči, v ognju tri in v besedi tri. Kako? V kamnu je vlažna oživljajoča moč, otipljiva trdnost in žareči ogenj. Ima vlažno oživljajočo moč, da ga ni mogoče raztopiti in zmanjšati, otipljivo trdnost, da lahko ustvari domovanja in obrambne zidove; žareči ogenj pa ima zato, da se ga lahko segreje in s tem utrdi njegovo trdnost. Vlažna oživljajoča moč označuje Očeta, čigar moč se nikoli ne posuši in nima konca. Otipljiva trdnost pomeni Sina, rojenega iz Device, ki se ga je mogoče dotakniti in razumeti. Žareči ogenj označuje Svetega Duha, ki prižiga in osvetljuje srca vernikov. Kaj je to?

Tako kot človek, ki se v telesu pogosto dotakne vlažne oživljajoče moči kamna, zboli in oslabi, tako tudi človek, ki si nespametno želi razmišljati o Očetu, v nestalnosti svojih misli umre v veri. In kot zaradi otipljive trdnosti ljudje gradijo domovanja, da bi se z njimi branili pred sovražniki, tako je tudi Sin Božji pravi temeljni kamen in domovanje vernikov, saj jih ščiti pred zlimi duhovi. In tako kot žareči ogenj osvetljuje temo s tem, da zažge vse, česar se dotakne, tako tudi Sveti Duh preganja nevero in odstrani vso rjo krivičnosti.

Tako kot so te tri lastnosti v enem kamnu, tako je tudi prava Trojica v resnični enosti.

6. Trojna moč ognja

Tako kot ima ogenj v enem žaru trojno moč, tako je tudi en Bog v treh osebah. Kako? Ogenj namreč sestoji iz bleščeče svetlobe, škrlatne moči in ognjenega žara. Bleščečo svetlobo ima, da sveti, škrlatna moč mu omogoča moč, ognjeni žar, da žari. V bleščeči svetlobi spoznaj Očeta, ki z očetovsko usmiljenostjo razliva svojo svetlobo na vernike, in v škrlatni moči, ki pripada temu počelu, v katerem isti ogenj kaže svojo moč, spoznaj Sina, ki je od Device prevzel človeško podobo, po kateri božanstvo razodeva svoja čudežna dejanja. In v ognjenem žaru uzri Svetega Duha, ki gori z vsem žarom v mislih vernikov. Vendar tako kot ni mogoče videti ognja brez bleščeče svetlobe, škrlatne moči in ognjenega žara, tako tudi ni mogoče častiti Očeta, Sina in Svetega Duha, kjer se Boga ne časti primerno. Zatorej tako kot je mogoče opaziti vse tri lastnosti v enem ognju, tako je potrebno razumeti tri osebe v enosti božanstva.

7. Trojna moč človeške besede

Podobno kot je potrebno upoštevati tri prvine v besedi, tako je potrebno tudi razumeti Trojico v enosti božanskosti. Kako? V besedi so zven, izrazna moč in dih. Zven ima, da se jo sliši, izrazna moč, da se jo razume, in dih, da se dopolni. V zvenu prisluhni Očetu, ki z neizrekljivo močjo vse razodeva, v izrazni moči Sinu, ki se je čudežno rodil iz Očeta, in v dihu Svetemu Duhu, ki nežno gori v njiju. Tam, kjer ne slišimo zvena, kjer ne deluje izrazna moč in se ne dvigne dih, besede ne razumemo. Podobno tudi Oče, Sin in Sveti Duh niso ločeni drug od drugega, ampak delujejo skladno.

Zatorej kot so te tri prvine v eni besedi, tako tudi nebeška Trojica obstaja v nebeški enosti. Kot v kamnu ne obstaja in deluje vlažna oživljajoča moč brez otipljive trdnosti in žarečega ognja, prav tako tudi otipljive trdnosti ni brez vlažne oživljajoče moči in žarečega ognja, tako tudi žarečega ognja ni brez vlažne oživljajoče moči in otipljive trdnosti; tako kot v ognju ne obstaja in ne sveti bleščeča svetloba brez škrlatne moči in ognjenega žara, podobno kot ni škrlatne moči brez bleščeče svetlobe in ognjenega žara, ognjenega žara ni brez bleščeče svetlobe in škrlatne moči; in tako kot se v besedi ne razlega zven brez izrazne moči in diha, izrazne moči pa ni brez zvena in diha, tako tudi ni diha brez zvena in izrazne moči, ampak neločljivo obstajajo v svojem delovanju: tako tudi te tri osebe prave Trojice obstajajo neločljivo povezane v božji slavi in se ne delijo druga od druge.

Zatorej, človek, razumi enega Boga v treh osebah. Vendar ti v svoji neumnosti misliš, da je Bog tako nemočen, da ne more resnično obstajati v treh osebah, ampak da sestoji samo iz ene šibke osebe. Kaj je to? Bog je v treh osebah resnični Bog, *prvi in zadnji*.

8. *Enost bistva*

Vendar Oče ni brez Sina, Sin brez Očeta, prav tako tudi Oče ni brez Sina in Svetega Duha, niti ni Sveti Duh brez njiju, ker so vse tri osebe neločljive v enosti božanstva. Kako? Beseda se razlega iz človeških ust, vendar se usta ne razlegajo brez besede, niti beseda brez življenja. In kje ostaja beseda? V človeku. In od kod gre ven? Iz človeka. Kako? Preko živega človeka. Tako je Sin v Očetu, ki ga je Oče poslal na temačno zemljo za odrešenje človeštva, potem ko je bil spočet po Svetem Duhu iz Device. Tako kot je Sin edinorojeni v božanskosti, tako je edinorojeni v deviškosti, in tako kot je edini Očetov, tako je edini Materin; ker tako kot ga je Oče pred veki rodil, tako je deviška Mati rodila samo njega v času, saj je ostala devica po njegovem rojstvu.

Zatorej, človek, razumi v teh treh osebah svojega Boga, ki te je ustvaril v moči svoje božanskosti in te odrešil od pogube. Ne pozabi na svojega Stvarnika, tako kot te prepričuje Salomon, ko piše:

9. *Salomonove besede*

»Spominjaj se svojega Stvarnika v dnevih svoje mladosti: dokler ne pridejo hudi dnevi in se ne približajo leta, o katerih porečeš: 'Niso mi všeč.'²⁶ Kaj je to? S pomočjo uma se spominjaj njega, ki te je ustvaril, ko v dnevih lažne samozavesti misliš, da hodiš po svoji volji, ko se dvigaš visoko in se mečeš v prepad ter stojiš v blagostanju in padaš v nesrečo. Življenjska sila, ki je v tebi, se zmeraj trudi, da bi se dopolnila vse do časa, ko se bo pojavila v popolnosti. Kako? Novorojenček se od svojega začetka dviga do odrasle dobe raste in nato ostane v dovršeni dobi in zapusti nespodobne misli, ki prebivajo v nespametnem značaju, ter v svojih delih toliko skrbneje pazi, na da bo v svojih zadevah mislil na tisto, česar ni delal, ko je bil še v nespametnosti otroštva. Tako naj dela tudi vernik. Naj se otrese nespametnega značaja in se povzpne k polnosti vrlin ter naj v njih tako vztraja v njihovi moči, to je, naj zapusti ponos svoje želje, ki bije v neumnosti greha, in naj v nemirni skrbi razmišlja, čeprav je prej naivno zašel na pota otročjega značaja.

Zatorej, človek, tako objemi svojega Boga v luči svoje življenjske moči, preden pride ura očiščenja tvojih del, ko se bo vse razodelo in se ničesar ne bo spregledalo, ko bodo prišli časi, ki jim v njihovi popolnosti ne bo ničesar manjkalo, o katerih boš v svoji človeškosti šepetal rekoč: Ne ugajajo mi te spremembe, za katere ne vem, ali so mi v korist ali škodo; ker ima človeški um zmeraj te dvome, saj ko dela dobra dela, je v skrbeh, ali ugajajo Bogu ali ne; in ko dela slaba dela, se boji za odrešenje in odpuščanje.

Vendar naj ta, ki gleda s čuječimi očmi in pozorno posluša z ušesi, prejme po teh mojih skrivnostnih besedah poljub in objem, ki izvirata od mene živega.

²⁶ Prd 12:1.

TRETJE VIDENJE (DRUGA KNJIGA)

Potem sem videla podobo ženske, ki je bila visoka kot veliko mesto, na glavi je nosila čudovito okrašeno krono, z rok pa ji je kot rokav visela svetloba, ki je žarela od neba vse do zemlje. Njena maternica je bila natrgana kot mreža s številnimi luknjami, iz katerih je sem ter tja tekla množica ljudi. Ni imela rok in nog, ampak je stala nad svojo maternico pred oltarjem, ki je pred božjimi očmi, in ga z odprtimi rokami objemala ter pozorno gledala po vseh nebesih. Nisem mogla razločiti njenih oblačil, saj je v celoti žarela v bleščeči jasnosti, obdana s svetlobo, na njenih prsih pa se je svetil kot jutranja zarja rdečkasti žar. In slišala sem množico različnih glasbenikov, ki so o njej peli kot o »zarji, ki močno žari«.

In ista podoba je razgrnila svojo bleščečo svetlobo kot oblačilo, rekoč: »Moram spočeti in roditi.« Kmalu je k njej kot blisk pohitela množica angelov, ki so v njej pripravili stopnice in sedeže za ljudi, po katerih se je ta podoba morala dovršiti.

Nato sem videla črne otroke, ki so kot ribe lebdeli v zraku blizu zemlje in vstopali v maternico te iste podobe skozi luknje, kjer je bila raztrgana. Ona pa je vzdihovala in jih povlekla od spodaj gor proti glavi, kjer so šli ven skozi njena usta, medtem ko je sama ostala cela in nepoškodovana. In glej, ista jasna luč in človeška podoba, ki se je v celoti svetila v žarečem ognju, ki sem jo videla že v prejšnjem videnju, se mi je ponovno prikazala in je vsakemu posebej odvzela črno kožo in jo odvrгла. Nato je vse oblekla v bleščeče bela oblačila in jim odprla jasno svetlobo, rekoč:

Sleci staro krivičnost in si nadeni novo pravičnost. Odklenjena so ti namreč vrata tvoje dediščine. Pomisli torej, kako so te učili, da bi spoznaval svojega Očeta, ki si ga priznal. Jaz sem te sprejel in ti si me priznal. Zatorej poglej ti dve poti, eno proti vzhodu in drugo proti severu. Če me boš torej s svojimi notranjimi očmi vneto iskal, kot si se naučil v svoji veri, te bom sprejel v svoje kraljestvo. In če me boš resnično ljubil, bom storil, karkoli si boš zaželel. Če pa se boš v zaničevanju obrnil stran od mene, gledal nazaj in me ne boš želel spoznati in razumeti, čeprav te umazanega z grehi kličem nazaj k čisti pokori, in se boš vseeno vračal k hudiču, kot da bi bil on tvoj oče, tedaj te bo zajela poguba, ker se ti bo sodilo glede na tvoja dela, saj me nisi želel spoznati, ko sem ti izkazoval dobroto.

Otroci pa, ki so šli skozi maternico prej omenjene podobe, so se sprehajali v svetlobi, ki jih je obsevala. In ona se je blagohotno ozrla na njih in jim z žalostnim glasom dejala: »Ti moji otroci se bodo povrnili v prah. Veliko jih namreč spočnem in rodim, ki mene, svojo lastno mater, utrujajo in mučijo na različne načine, napadajo me v krivoverskih, razkolniških in nekoristnih bitkah, z ropi, umori, prešuštvovanji in razuzdanostjo in z drugimi podobnimi grehi. Vendar se mnogi izmed njih ponovno dvignejo v pravi pokori do večnega življenja, spet drugi pa v lažni trdosrčnosti padejo v večno smrt.«

In ponovno sem slišala glas iz nebes, ki mi je rekel: »Polna zgradba živih duš, ki je zgrajena v nebesih iz živih kamnov, okrašena z bogatim okrasjem vrlin v svojih otrocih, ki jih objema kakor ogromno mesto številno množico ljudi in kot široka mreža veliko množico rib, ter cveti v spoštovanju nebeških kreposti, po katerih živi delo vernikov v krščanskem imenu.«

1. O gradnji Cerkve, ki zmeraj rojeva svoje otroke v prenovi po duhu in vodi

Po tem sem videla podobo ženske, ki je bila tako visoka kot veliko mesto: to označuje nevesto mojega Sina, ki zmeraj rojeva svoje otroke v prenovi po duhu in vodi, ker jo je najmogočnejši bojevnik postavil na širini kreposti, da bi lahko zaobjela in izpopolnila veliko množico s svojimi izbranimi. Nje noben sovražnik ne more premagati s sovražnim napadom, saj od sebe odvrta nevero in širi vero okoli sebe, iz česar sledi, da je na smrtnem svetu vsakdo izmed vernikov dolžan dati zgled bližnjemu, da bi sami delali številna dela kreposti v nebesih. Vendar ko bodo pravični prispeli k otrokom luči, tedaj se bo v njih pojavilo dobro delo, ki so ga opravili in se ga ne da spoznati v umrljivosti prahu, ker ga je prikrla senca nemirnosti.

2. Cerkev so v njenih začetkih krasili apostoli in mučeniki

Na glavi pa je nosila čudovito okrašeno krono: ko so jo v njenem začetku vzgajali v krvi jagnjeta, je bila primerno okrašena z apostoli in mučenci in tako bila v pravi zaroki zaročena z mojim Sinom, ker se je v njegovi krvi zvesto oblikovala v verno zgradbo svetih duš.

3. Cerkev krasita duhovniška služba in deljenje miloščin

Z rok pa ji je tako kot rokav visela svetloba, ki je žarela od neba in vse do zemlje. To je delo moči v duhovnikih, ki v čistosti srca in rok v zakramentu telesa in krvi Odrešenika opravljajo presveto daritev nad posvečenim oltarjem v kreposti dobrih del. Tako najslavnejše delo opravljajo tisti, ki izkazujejo usmiljenje, ki v dobrotljivosti zmeraj lajšajo bolečine pomoči potrebnim in s krotkim srcem delijo miloščino med reveže ter v svojem srcu tako govorijo: »To ne pripada meni, ampak tistemu, ki me je ustvaril.« To delo, ki ga je navdihnil Bog, se pojavi na nebu pred očmi njega samega, ko se v nauku Cerkve udejanja na zemlji po vernikih.

4. O materinski dobroti cerkve

Njena maternica je bila natrgana kot mreža s številnimi luknjami, iz katerih je sem ter tja tekla množica ljudi. To je njena materinska dobrota, ki zvito lovi

duše vernikov z različnimi krepostmi, v katerih pobožno živi verno ljudstvo s pomočjo prave in zveste vere. Ta, ki meče svoje mreže, da bi ulovil ribe, je moj Sin, ženin ljubljene Cerkve, ki jo je s svojo krvjo vzel za nevesto, da bi popravil padec padlega človeštva.

5. Cerkev, ki še ni dosegla svoje bleščeče popolnosti, bo ob prihodu sina pogube dosegla popolnost

Ni imela rok in nog: ker še ni dosegla moči svoje vztrajnosti in bleščeče popolnosti; ko bo sin pogube prišel, da bi svet vpeljal v skušnjavo, bo ona (sc. Cerkev) trpela hude ognjene in krvave muke krute izprijenosti v svojih udih in s to nesrečo bo v krvavih ranah dosegla popolnost ter hitro stekla v nebeški Jeruzalem, kjer bo nežno vstala kot nova nevesta v krvi mojega Sina in z žarom vstopila v življenje v polnosti veselja nad svojimi potomci.

6. Kako Cerkev pobožno daruje svoje otroke v čistosti

Ampak je stala nad svojo maternico pred oltarjem, ki je pred božjimi očmi, in ga z odprtimi rokami objemala: ker je Cerkev vedno noseča in vedno rojeva svoje otroke v pravem očiščenju ter jih pobožno ponuja Bogu s pomočjo čistih molitev svetnikov in najslajšega vonja skritih in vidnih skrivnosti, ki se razkrijejo v bleščečem razumevanju oči uma, ko odvrže vso umazanijo pretvarjanja in posvetne slave in se kot kadilo očisti neprijetnega vonja. Takšno dobro delovanje je v božjih očeh najslajša žrtev, s katero si Cerkev pogosto v trudu za obilni sad kreposti goreče prizadeva za nebeške stvari in tako bo s trideset-, šestdeset- in stokratnim sadom gradila visoki stolp nebeškega obzidja.

7. Zakaj Cerkve ne more zasenčiti nobena izprijenost hudičeve pretkanosti

Ter s svojimi očmi pozorno gledala po celotnih nebesih: njenega stremljenja, ki je pobožno usmerjeno k nebesom, ne morejo zasenčiti nobena izprijenost, to je izprijenost hudičeve pretkanosti, noben greh omahljivih ljudi, nobene nevihte, razširjene po različnih koncih zemlje, kjer se nespametni ljudje v neveri svojega besnenja kruto trgajo med seboj na koščke.

8. Zakaj človeški um ne more popolnoma razumeti skrivnosti Cerkve

Nisem mogla razločiti njenih oblacil: ker njene skrivnosti človeški um, obtežen s svojo šibko krhkostjo, ne more popolnoma razumeti, *saj je v celoti žarela v bleščeči jasnosti, obdana s svetlobo:* resnično sonce jo je od vsepovsod navdalo z jasnim dihom Svetega Duha in primernim okrasom kreposti.

9. *Marijino devištvo*

Na njenih prsih pa se je svetil kot jutranja zarja rdečkasti žar: v srcih vernikov nedotaknjenost preblazene Device, ki je rodila Sina Božjega, sveti z gorečo pobožnostjo. In slišala sem množico različnih glasbenikov, ki so o njej peli kot o »zarji, ki močno žari: saj, kot lahko razumeš, mora vsak vernik na vso moč častiti devištvo brezmadežne Device v Cerkvi.

10. *O razširjanju zakramentov resnične Trojice*

In ista podoba je razgrnila svoj bleščečo svetlobo kot oblačilo, rekoč, da mora spočeti in roditi: to pomeni, da se v Cerkvi razširja zakrament resnične Trojice, ki je njeno oblačilo za zavarovanje vernega ljudstva, preko katerih se dviga v gradnji živih kamnov, ki se pobelijo v izviru najčistejše kopeli, tako kot sama priznava, da je za odrešenje potrebno, da spočne otroke z blagoslovom in da jih rodi v očiščenju s prenovo v Duhu in z vodo.

11. *Angelska služba je prisotna pri vernikih*

Kmalu je k njej kot blisk pohitela množica angelov, ki so v njej pripravili stopnice in sedeže za ljudi, po katerih se je ta podoba morala dovršiti: ker je pri vsakem izmed vernikov prisotna strah vzbujajoča in izbrana množica blaženih duhov, ki pripravljajo stopnice za vero in počivališča za počitek vernikom, v katerih bo Cerkev dosegla svojo popolno lepoto.

12. *Cerkev v materinski ljubezni prenavlja vernike v veri Svete Trojice in pri tem ostaja nedotaknjena*

Nato sem videla črne otroke, ki so kot ribe lebdeli v zraku blizu zemlje in vstopali v maternico te iste podobe skozi luknje, kjer je bila raztrgana: to označuje črnino tistih neumnih ljudi, ki še niso bili očiščeni v studencu odreditve, ampak ljubijo zemeljske stvari in se ukvarjajo z njimi ter gradijo svoje bivališče na njihovih trhljih temeljih, naposled pa le pridejo k materi svetosti in prevzamejo njene častivredne skrivnosti ter prejmejo blagoslov, po katerem se odtrgajo od hudiča in vrnejo k Bogu. Pri tem vstopijo v urejen cerkveni red, v katerem mora vsak vernik prejeti blagoslov za odrešitev, ko sam pri sebi reče: »Verujem v enega Boga« in ostalo, kar sodi k veroizpovednemu obrazcu. Ona pa je vzdihovala in jih povlekla od spodaj gor proti glavi, kjer so šli ven skozi njena usta, medtem ko je sama ostala cela in nedotaknjena: presveta mati vzdihuje v notranjosti, ko se obhaja zakrament krsta z maziljenjem Svetega Duha. Človek je prenovljen v pravi obrezi Duha in vode in tako ponujen Najvišji Blaženosti, ki je glava

vsega, postane del Kristusa, ter po priprošnji Svete Trojice kot preko ust blažene matere prenovljen za odrešenje. Mati pri tem ne utрпи nobene rane, saj ostaja večno nedotaknjena v svojem devištvu, ki je katoliška vera. Ker je vstala iz krvi resničnega Jagnjeta, svojega ljubega ženina, ki je bil rojen brez greha iz nedotaknjene Device. Tako bo tudi njegova nevesta ostala nedotaknjena in noben razkol je ne bo mogel pokvariti.

Večkrat jo bodo mučili zlonamerni ljudje, vendar se bo ona s pomočjo svojega ženina vedno pogumno branila, tako kot devica, ki jo pogosto napadajo skušnjave poželenja po hudičevi pretkanosti in človeškem prigovarjanju, ona pa se s pomočjo molitev, ki jih namenja Bogu, z vso močjo osvobaja skušnjav in tako ohranja svoje devištvo. Tako se tudi Cerkev bori proti pokvarjencem, krivoverskim zmotam kristjanov, judov in poganov, ki jo napadajo in želijo oskruniti njeno devištvo, ki je katoliška vera. Ona pa se pogumno upira temu, da bi jo oskrunili, ker je bila, je in bo za vedno devica, saj resnična vera, ki je njeno devištvo, navkljub grehu ostaja varna pred zablodo in neokrnjena, kot tudi čist device v sramu svojega telesa nedotaknjena vztraja proti vsakemu dotiku poželenja. Tako je Cerkev deviška mati vseh kristjanov, ker jih v skrivnosti Svetega Duha spočne in rodi ter jih daruje Bogu, tako da se ti imenujejo božji otroci. In tako kot je Sveti Duh obsenčil blaženo Mater, da je brez bolečin spočela in rodila, pri tem pa je vseeno ostala devica, tako tudi Cerkev, srečno mater vernikov, razsvetljuje Sveti Duh, da brez kakršnekoli pokvarjenosti v preprostosti spočenja in rojeva otroke in ostaja devica. Kako je to mogoče?

13. Primerjava z balzomom, oniksom in diamantom

Kot balzam curlja z drevesa in močna zdravila odtekajo iz oniksove posode, v kateri so shranjena, in kot se razliva najsvetlejša svetloba iz diamanta brez kakršnekoli ovire, tako se je tudi Božji Sin brez kakršnekoli okvare rodil iz Device in tako tudi njegova zaročenka Cerkev brez sovražnosti greha rojeva svoje otroke, pri tem pa ostaja devica v nedotaknjnosti vere.

14. Pri krstu se odprejo nebesa in blažena Trojica se prikaže krščeni ter jim odvzame črnino greha in jih obleče v bela oblačila

In glej, ista jasna luč in človeška podoba, ki se je v celoti svetila v žarečem ognju, ki sem jo videla že v prejšnjem videnju, se mi je ponovno prikazala: to pomeni, da se Sveta Trojica v resnični enosti tebi zdaj razkriva za potrditev vere, kot se ti je prej prikazala v resničnem videnju, to je, presvetli Oče in njegov sladki Sin, ki je bil pred časom v Očetu v božanskosti, nato pa spočet v času v telesu in rojen iz Device. Pri svetem krstu se namreč odprejo nebesa in blažena Trojica se prikaže krščeni, da bi vernik prejel vero, kako naj časti enega Boga v resnični Trojici, ki se je zares prikazala v prvem zakramentu krsta.

In je vsakemu posebej odvzela črno kožo in jo odvrгла. Nato je vse oblekla v bleščeče bela oblačila in jim odprla jasno svetlobo ter vsakemu izmed njih izrekla te besede blažene previdnosti: božja moč se ozre na srca vernikov in v očiščenju krsta usmiljeno odvzame njihove zločine nevere ter odvrže te zločine v stran s poti, ki je Kristus. V Kristusu namreč ni smrti, ampak je v njem samem življenje po čisti spovedi in očiščenju grehov. Po njem samem se vsak vernik oblači v belino odrešenja in po njem se odpre sijaj blažene dediščine, iz katere je bil prej človek izgnan. Vsak pa je opomnjen po besedah resnice, naj odloži staro oblačilo krivičnosti in sprejme novo darilo milosti za odrešenje.

Otroci pa, ki so šli skozi maternico prej omenjene podobe, so se sprehajali v svetlobi, ki jih je obsevala: to pomeni, da tisti, ki imajo po izviru svetega krsta za blaženo mater Cerkev, morajo vztrajati in jo ohranjati po božjem zakonu, ki jo osvetljuje in krasi. Če pa jo v neveri zavračajo, se ponovno umažejo z grehi, od katerih so bili prej očiščeni.

15. Cerkev objokuje grehe svojih otrok

In ona se je ozrla na njih s polno usmiljenja in jim z žalostnim glasom dejala: »Ti moji otroci se bodo povrnili nazaj v prah: blažena mati svoje otroke globoko ljubi in trpi z njimi v svoji skriti notranjosti ter objokuje, da se tisti, ki jih je rodila v očiščenju in prenovi in jih olupšala za nebesa, ponovno umažejo z zemeljskimi zadevami, s tem ko grešijo. Kako to? Mnogi, ki vero sprejmejo od zunaj, se v notranjosti na različne načine bojujejo proti njej in tako stopajo po poti krivice namesto po poti pravice. Mnogi si ponovno opomorejo od slabosti, spet drugi pa vztrajajo v krivičnosti, kot tudi njihova mati dokazuje v svojih besedah, ki so bile malo prej izrečene.

16. Ljudem sta za obrambo dani dve znamenji

Ljudem sta bili po izročilu dani dve znamenji zakona za tiste, ki so bili izbrani, to sta obreza pri starih očakih in krst pri novejših učiteljih. Z njuno pomočjo se obrzda ljudi, tako kot vola z jarmom. Ne glede na to, da se vola lahko obrzda s palico, bi ta vseeno naredil krivo brazdo, če ne bi bil vprežen v jarem. Podobno tudi ljudje ne bi hodili po svojih poteh, če ne bi bili vpreženi v jarem svojih znamenj.

17. Primerjava z mladim možem

To je tako, kot če bi se neki mladi mož odpravljal na pot in bi mu oče rekel: »Hodi po pravi poti,« ampak mu ne bi dal meča ali kakšnega drugega bojnega

orožja, da bi se lahko branil. Kaj bi se zgodilo? Gol bi zbežal, ne bi se mogel in upal braniti pred nevarnostjo, na katero bi naletel, ampak bi se skril, ker ne bi bil oborožen z bojnim orožjem, s katerim bi se lahko branil. Tako bi bilo tudi moje ljudstvo golo, če ne bi bilo krščeno, ko se prikaže njegov grozni sovražnik in ga vidi zapečatenega z zakramentom krsta, s pomočjo katerega se pogumno bojuje proti tistim, ki ga želijo uničiti, pa naj bo to človeška ali hudičeva vojska.

18. Zakaj Adamu ni bil dan dvojni zakon

Vendar Adamu ni bil dan dvojni zakon. Zakaj? Jaz sem mu dal zakon o drevesu, ko me je videl v nedolžnosti svojega srca. On pa me je zavrzel in se pridružil zvižajni kači, kar je bilo tako nevarno, da me nobeno človeško oko ne bo moglo več videti, dokler bo bivalo v tem minljivem svetu. Ker je Adam prekršil mojo zapoved, je bil s svojim rodom brez zakonov vse do tistega časa, ki je oznanjal veličino mojega Sina.

19. Previdnost Svetega Duha, ki se je prikazala noetu, je grozila stari kači, obreza jo je po Abrahamu prebodla v žrelo, Cerkev pa jo je zvezala

Ker je človeški rod drvel proti pogubi, se je previdnost Svetega Duha prikazala Noetu, ko sem dvignil barko nad potop, saj sem že pred časom predvidel, da se bo po tem krivičnem rodu, ki se je popolnoma umazal v črnini greha, moralo dvigniti novo potomstvo. Po Adamovi smrti je njegov rod blodil in ni vedel, da sem jaz Bog, ter je govoril: »Kdo je Bog? Kdo je Bog?« In tedaj je na svetu vzniknilo vse zlo, tako da se je med njimi plazila stara kača s prosto močjo ter jih prepričevala, naj delajo vse po njeni volji. Sama je namreč bila brez okovov in verig, tako da ji pred potopom ni grozila previdnost Svetega Duha; vendar sem ji zagrozil po Noetu, po katerem je nastalo novo potomstvo, ko sem svoje ljudstvo tako podučil, da ne bo moglo pozabiti naukov.

Previdnost Svetega Duha ji je namreč prvič grozila po Noetu, kasneje ji je obreza prebodla žrelo, nato pa jo je Cerkev zvezala v zadnjih dneh, vse dokler ne bo svet preminil na sodni dan. Jaz sem dovolil hudiču, da je uveljavljal svojo moč na svetu pred potopom zaradi starega tekmovanja, v katerem je premagal Adama, dokler si ni napolnil svojega trebuha s truplom vse krivičnosti, in to sem dopustil, ker je moja sodba pravična. Tedaj pa sem dvignil goro potopa in pomoril grešnike, v svoji skrivnosti sem ohranil zgolj Noeta, ki ga Satan ni mogel oropati, ker je bil po moji volji nad potopom. In jaz sem določil v potopu nadvse pravično mladiko, to je svojega Sina, in oznanil novemu rodu, da je tega, ki bo tiho prišel na svet in razodel Sveto Trojico, potrebno resnično častiti. Kako?

20. *Kaj pomenijo tri krila*

Zagledala sem tri krila, ki označujejo Sveto Trojico: po kateri me boš ti, Sinagoga, zavrnila in po kateri me bo tuje ljudstvo sprejelo in po kateri se boš tudi ti, Abraham, poveljal. Abraham, ti si obdan z obrezo, ti si obzidan s staro zavezo in okrašen s sončno zarjo Cerkve. Jaz sem tebi in tvojemu rodu dal obrezo vse do prihoda mojega Sina, ki je javno odpustil grehe človeštva. Tedaj je tudi upadla praksa telesne obreze predkožja, saj je privrel resnični izvir krsta v svetosti očiščenja mojega Sina.

21. *Moški, ki v času obreze niso bili obrezani, so prekršili zakon*

Tisti iz tvojega rodu, ki v času obreze niso bili obrezani, v času, ki jim je bil odrejen, bodisi so bili mlajši ali starejši, so prekršili pogoje moje zapovedi; to pa ni veljalo za ženske, saj obreza pri njih ni potrebna. Ženska ne more biti obrezana, ker se njen materinski tabernakelj skriva v njenem telesu in se ga ni mogoče dotakniti, razen če meso objame meso, zato je pod oblastjo moža, tako kot je suženj pod oblastjo gospodarja.

22. *Tako kot so v Adamovi stvaritvi bila prisotna tri počela, tako so tri počela tudi v moškem, ki spočenja otroke*

Moški ima tri počela v svojem delovanju, poželenje, moč in vztrajnost. Želja podžge njegovo moč in tako je v moškem in delu prisotna vztrajnost ter goreča volja, da bi dokončal delo. Podobno so bila tri počela prisotna pri stvaritvi Adama. Božja volja je v svoji moči oblikovala človeka in ga izpopolnila v neizmernem usmiljenju, ker je človeka ustvarila po svoji podobi. Glej, božja volja je podobna moški želji, božja moč moški moči, božje usmiljenje in moč pa moški vztrajnosti v želji in moči.

Na ta način se po moškem razmnožuje človeški rod iz ženske, kot je Bog ustvaril človeka iz blata zemlje. Kot je zemlja v svoji vlažnosti rodovitna za rast poljskih pridelkov, tako je tudi ženska določena, da rojeva otroke v vlažnosti poroda. Kaj to pomeni? Ženska se občasno zaveda mokrote v sebi, ki se skupaj z vročino pretaka v njej v vlažni rodovitnosti, saj v nasprotnem primeru ne bi prostovoljno sprejela moškega, ampak bi ga zavrnila ter ne bi pristala na njegovo voljo in rodila otrok. Če namreč ne bi čutila vlažne rodovitnosti v vročici, bi ostala nerodovitna kot suha zemlja, ki se ne uklanja nobeni rodovitni uporabnosti. Vendar tudi sama vlažnost rodovitnosti v ženski nima vedno gorečega poželenja, če se je prej ni dotaknil moški in tako pozna strast gorečega in vročičnega poželenja. V njej ni prisotno tako močno in goreče poželenje kot v moškem, ki je močan kot lev v svoji želji po spočenjanju otrok. V njem je torej moč poželenja in delovanja, naloga ženske je torej zgolj, da se podredi njegovi volji; nato se ukvarja s spočetjem otrok, dokler jih ne rodi na svet.

23. *Žensko, ki v ljubezni do Boga ohranja devištvo, Bog neizmerno okrašuje*

Ženska, ki hrepeni po mojem Sinu, in hoče ohraniti svoje devištvo v njegovi ljubezni, je neizmerno okrašena v njegovi poročni sobi, ker zavrača gorečo strast, katere se vzdrži iz ljubezni do njega, in ne želi, da bi jo uničil žar goreče strasti, temveč vztraja v vzdržnosti. V svoji nebeški zaroki zavrača moža iz mesa in krvi in v celoti hrepeni po mojem Sinu ter se odpoveduje misli na zemeljskega ženina. Najdražja mladika, najslajše dišeči in dehteči cvetovi, katerih nežna in krhka narava se kot jutranja zarja dviga k zaroki z mojim Sinom ter ga v čisti ljubezni goreče ljubi. Ona je njegova nevesta, on je njen ženin, saj ga namreč ta rod devic goreče ljubi, zato mora biti okrašen v nebeškem kraljestvu z izbranim okrasjem. Ampak, kaj zdaj?

24. *Moški, ki zavrača zakon zaradi ljubezni do Boga, postane spremljevalec božjega Sina*

Ko moški v svoji moči zavrne zakon z žensko, tako da se moški v sebi zaradi ljubezni do mojega Sina nadzoruje v svoji krepki naravi, ki cveti v brstenju otrok, ampak nadzoruje svoje ude, da si ne želijo mesenih užitkov, kar je meni zelo ljubo, saj moški na ta način premaguje sam sebe. Tako ga bom naredil za spremljevalca svojega Sina in ga postavil kot jasno ogledalo pred njegovo obličje, ker se upira hudiču, ki je privabil človeški rod z umazano in sprevrženo prevaro. Da bi se ta iztrgal iz hudičevega žrela, sem na svet poslal svojega Sina, rojenega iz presladke Device brez kakršnegakoli madeža greha, ki je prinesel izvir odrešenja, ki ga je posvetilo samo nedolžno jagnje, da se je v njem izbrisalo predkožje starega greha. Kaj to pomeni?

Bridko predkožje je zločin Adamovega greha, ki ga je moj Sin odpravil, ko je sam vstopil v izvir odrešenja in posvetil krščansko množico, da bi se stara kača, ki je prevarala človeštvo, utopila v istem očiščenju. Kako? Sin je izpolnil Očetovo voljo in prevzel njegovo dediščino. Kaj je to? Adamov rod je bil izgnan iz raja zaradi njegovega greha in bil nazaj poklican v življenje po mojem Sinu v krstu odrešenja. Kako? Sam je nad neverniki, ki so zavrnili moje zapovedi, izrekel besede blagoslova, tako da so prestrašeni v duhu obžalovanja prosili odpuščanja, kot poroča moj služabnik Izaija o tem, kar je prejel od mene.

25. *Besede preroka Izaije*

K tebi bodo prišli sklonjeni sinovi tvojih tlačiteljev, padli bodo na kolena pred stopala tvojih nog, vsi, ki so te zaničevali.²⁷

Kaj pomenijo te besede? Ti, ki si nebeški mir in najčistejše Sonce! Po tebi bo vzniknila živa korenina, ki je prenova po Duhu in vodi, in tisti, ki so ležali

²⁷ Iz 60:14.

pod težkim prekletstvom v umazaniji grešne nečistosti, bodo večče prišli k spoznavanju tebe. Oni se bodo tako sklonjeni naposled le dvignili k resnici in pravici. Kako? Sesali bodo materinsko sladkost prave vere, čeprav je ne bodo poznali po vidnih znamenjih, ampak jo bodo razumeli po zvestem verovanju. In kdo so ti? Zdi se, da tisti, ki izvirajo iz grešnega roda, ki te nikoli ni videl v goreči ljubezni, ampak te je kruto zavračal in vztrajno zatiral, kot da ne bi bil njihov Gospod, vendar te bodo po dobri presoji vdano ljubili.

In ko bodo tako sledili pravi veri, te bodo sprejeli za kralja in častili kot Gospoda ter bodo hitro tekli na presvete poti, ki si jim jih pokazal, tako da bodo zmeraj z dvignjenimi rokami gledali proti tebi in bili čuječi zate v dobrih delih ter te vztrajno zrl v veri. In to bodo delali oni, ki so te prej nečastno in nespoštljivo razžalili in te v sovraštvu in zavisti razklali, kljub temu pa te bodo nato v ogledalu vere goreče objeli. Kaj to pomeni?

26. Adamov padec je zaprl človeku nebo, ki je ostalo zaprto vse do prihoda Sina Božjega

Adamov padec je namreč zaprl nebo v mojem gnevu, ker me je človek zavrnil in poslušal pretkano kačo, zato je bila zanj vsa nebeška slava zaprta. Ta je ostala zaprta vse do prihoda mojega Sina, ki je po moji volji vstopil v reko Jordan, kjer se je v usmiljenju zaslišal moj glas, ko sem rekel, da je on moj ljubljeni Sin, nad katerim imam veselje; ker sem želel, da bi ob koncu sveta odrešil človeštvo po mojem Sinu, ki se me v svetleči toploti prijema tako kot med satovja. Zaradi tega sem ga poslal v izvir, ki označuje mene, ki sem izvir žive vode, da bi tako on, izvir odrešenja, obudil od mrtvih duše, ki jim bo v vodi po Svetem Duhu podeljeno odrešenje grehov. In zato se je tam prikazal Sveti Duh, ker se vernikom po njem daje odrešenje grehov, in tako se je v mistični skrivnosti mojega Edinorojenega prikazal Sveti Duh v podobi goloba, ki je po naravi preprost in iskren. Sveti Duh je preprost in nadvse dober ter resnica, ki ne pojenja. In to se je spodobilo, saj je bil moj Sin rojen iz Device brez kakršnegakoli madeža greha, da se tudi človek, ki se rodi v grehu iz moškega in ženske, lahko ponovno rodi v sijaju in slavi brez madeža, tako kot je v evangeliju moj Sin rekel Nikodemu.

ŠESTO VIDENJE (DRUGA KNJIGA)

Potem sem videla Sina Božjega, kako je visel na križu, in prej omenjeno žensko podobo (tj. Cerkev), ki se mu je približevala kot žareča svetloba iz starega zbora. K njemu jo je odvedla božja moč in se je dvignila gor, pri čemer jo je poškopila kri, ki je tekla iz njegovega boka. In tako se je po volji nebeškega Očeta združila z njim v srečni zaroki ter za doto prejela njegovo telo in kri.

In slišala sem glas iz nebes, ki mu je rekel: »Sin, ta naj postane tvoja

nevesta za obnovo mojega ljudstva, kateremu naj bo mati in naj očisti duše z odrešenjem po Duhu in vodi.«

In ko je ta podoba rasla v svojih močeh, sem videla oltar, ki se mu je velikokrat približala, pri čemer je vsakič pobožno gledala svojo doto in jo v ponižnosti pokazala nebeškemu Očetu in njegovim angelom. Ko se je duhovnik, oblečen v sveta oblačila, približeval oltarju, da bi tam obhajal nebeške skrivnosti, sem videla, da je nenadoma prišla ogromna mirna luč z angeli, ki je oblila celoten oltar in tam ostala tako dolgo, dokler se ni zaključil obred in dokler se duhovnik ni umaknil od oltarja. Po končanem branju evangelija in daritvi, ki je bila po posvetitvi položena na oltar, je duhovnik odpel slavo vsemogočnemu Bogu, ki je: »Svet, svet, svet si ti Gospod Bog«, in tako začel skrivnost svetih zakramentov. Nenadoma so se odprla nebesa in ognjen žarek neizmerne svetlobe se je spustil nad daritev in jo v celoti oblil s svojo svetlobo, podobno kot sončna svetloba osvetljuje vsako stvar, ki jo prebode s svojimi žarki. In medtem ko jo je tako osvetljeval, jo je nevidno dvignil navzgor k skrivnostim nebes in jo ponovno poslal dol nad isti oltar, tako kot človek vdihne dih v notranjost in ga nato ponovno izdihne ven, in tako je naredil resnično meso in resnično kri, čeprav sta se človeškim očem zdela kot kruh in vino.

In medtem ko sem bila priča tem stvarim, so se kot v ogledalu pojavili prizori rojstva, trpljenja, pokopa, vstajenja in vnebohoda našega Odrešenika, Edinorojenega Sina Božjega, tako kot so se zgodili, ko je bil Sin Božji na zemlji. Vendar se je medtem, ko je duhovnik pel pesem nedolžnega Jagnjeta, ki je »Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta«, in se pripravljaj, da bi sam prejel obhajilo, prej omenjeni ognjeni žarek umaknil nazaj v nebeške višave, in ko so se nebesa zaprla, sem zaslišala glas, ki mi je od tam rekel: »Jejte in pijte telo in kri mojega Sina, da bo izbrisan Evin greh in boste tako obnovljeni v pravi dediščini.« In medtem ko so se mnogi ljudje približevali duhovniku, da bi prejeli zakrament obhajila, sem opazila med njimi pet različnih tipov. Prvi so imela svetleča telesa in njihove duše so bile podobne ognju. Drugi so bili blede in njihove duše so se zdele temačne. Telesa tretjih so bila poraščena z dlakami, duše pa so bile umazane, saj so bile polne človeške nečistosti. Četrtri so bili obraščeni s trnjem, duše pa so bile gobave. Peti pa so imeli krvava telesa in njihove duše so bile podobne razpadajočim truplom. Izmed vse teh, ki so prejeli ta zakrament, je nekatere oblila ognjena svetloba, spet druge pa je obsenčil temen oblak.

Po opravljenem zakramentu se je med duhovnikovim umikom od oltarja mirna luč z nebes, ki je, kot je bilo prej rečeno, razsvetlila celoten oltar, ponovno vrnila v nebeške skrivnosti.